

Назва звіту	Надані рекомендації	Статус виконання
Системний звіт «Адміністрування податків, які сплачує бізнес»	<p>Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України – розробити та подати на затвердження, а Кабінету Міністрів України – затвердити проект змін (доповнень) до Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1246, або окремих нормативно-правовий акт, який врегулює питання практичного застосування положення, яке міститься в абзаці 13 пункту 201.10 статті 201 ПК України. Має бути запроваджена процедура, в рамках якої платник податків матиме змогу звернутися до контролюючого органу із заявою про те, що подана ним на реєстрацію ПН/РК не була своєчасно опрацьована, приклавши до такої заяви відповідні докази. За результатами розгляду заяви контролюючий орган має у розумні строки оформити висновок, на підставі якого до ЄРПН мають вноситься відповідні коригування (датою реєстрації ПН/РК у ЄРПН має вказуватись документально підтверджена дата її подання на реєстрацію).</p> <p>КМУ ДПС Мінфін</p>	<p>В процесі виконання — коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. з боку ДПС отримані пояснення, виходячи з яких ідея, закладена в цю рекомендацію, вже реалізована, однак без внесення змін до законодавства, а шляхом відповідних технічних налаштувань ЄРПН. Вищевказане буде підтверджено листом ДПС України у відповідь на звернення Ради, у разі його направлення.</p>
	<p>Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України – у разі необхідності, розробити та подати до Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України – внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до пункту 73 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні Положення» Податкового кодексу України шляхом заміни у абзаці першому та абзаці другому слів та цифр «до 31 грудня 2019 року» словами «до дати набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».</p> <p>КМУ ДПС Мінфін</p>	<p>Виконано — коментарі: Ця рекомендація була по суті виконана шляхом внесення відповідних змін до законодавства ще у час, коли Системний звіт Ради готувався до публікації (до п. 73 підрозд. 2 розд. XX ПКУ внесено зміни Законом України від 14.07.2020 № 786-IX який набрав чинності 08.08.2020).</p>
	<p>Видати нове офіційне роз'яснення, яким відкликати попередні та довести до відома платників податків та контролюючих органів, що чинна редакція статті 120-1 ПК України не дозволяє застосовувати штрафи за порушення граничних строків реєстрації або відсутність реєстрації у Єдиному реєстрі податкових накладних розрахунків коригувань, які містять від'ємну суму ПДВ, оскільки база для нарахування штрафу є від'ємною сумою.</p> <p>ДПС Мінфін</p>	<p>В процесі виконання — коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. обидва органи висловили незгоду із ідеєю видати роз'яснення, яке рекомендувала видати Рада. Проблема, на вирішення якої спрямована ця рекомендація, буде адресована шляхом виконання рекомендації № 4 (яка стосується тої ж проблеми).</p>
	<p>Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України – у разі необхідності, розробити та подати до Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України – внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до статті 120-1 ПК України з метою визначення бази для нарахування штрафу як абсолютної величини (модулю) суми ПДВ у податковій накладній чи розрахунку коригування.</p> <p>КМУ ДПС Мінфін</p>	<p>В процесі виконання — коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. було досягнуто попередньої домовленості, що ці органи опрацюють можливість ініціювання законодавчих змін, спрямованих на усунення проблеми, якої стосується ця рекомендація.</p>

Назва звіту

Надані рекомендації

Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України – внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до статті 120-1 ПК України. Такі зміни мають передбачати, що у разі, якщо до платника податків застосовано штрафні (фінансові) санкції, передбачені статтею 123 цього Кодексу, у зв'язку з визначенням контролюючим органом податкового зобов'язання або зменшення суми бюджетного відшкодування за певною операцією з постачання товарів/послуг – до такого платника податків не застосовуються штрафні санкції, передбачені абзацом другим цього пункту, та пунктом 120-1.1 цієї статті, за відсутність складення та реєстрації у Єдиному реєстрі податкових накладних та/або порушення граничного строку реєстрації у Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної на таку операцію. Альтернативно, зміни можуть бути внесені до пункту 201.10 статті 201 ПК України, де може бути визначено спеціальний строк реєстрації ПН/РК у разі визначення контролюючим органом податкового зобов'язання з ПДВ, який має відраховуватись від дати узгодження відповідного грошового зобов'язання.

КМУ
ДПС
Мінфін

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать поновлення показників СЕА ПДВ в тих платників ПДВ, реєстрація яких була анульована та у подальшому поновлена, без необхідності звернення платників до судів з вимогою щодо поновлення таких показників. Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проект відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ
ДПС
Мінфін

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать перенесення показників СЕА ПДВ від одного платника ПДВ до іншого в разі реорганізації юридичних осіб, без необхідності звернення платників до судів з вимогою щодо перенесення таких показників.

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проект відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ
ДПС
Мінфін

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать збереження показників СЕА ПДВ при закритті та відкритті нового електронного рахунку у СЕА ПДВ (крім окремих випадків, коли ці показники не під-лягають збереженню, якщо такі випадки будуть чітко визначені законом).

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проект відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ
ДПС
Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. було досягнуто попередньої домовленості, що ці органи опрацюють можливість ініціювання законодавчих змін, спрямованих на усунення проблеми, якої стосується ця рекомендація.

Виконано

— коментарі: Питання вже врегульовано законодавчо, з урахуванням рекомендацій РБО – постановою КМУ № 1024 від 28.10.2020 р. доповнено Порядок електронного адміністрування ПДВ (№ 569) пунктом 7-1 відповідного змісту. Ця рекомендація по суті не є самостійною. Вона лише пропонує можливий інструмент імплементації чотирьох рекомендацій (№6-9). В тій мірі, в якій деякі з нижченаведених рекомендацій були виконані саме з використанням цього інструменту, цю рекомендацію теж можна вважати виконаною.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. з боку ДПС було визнано цю проблему та повідомлено, що ДПС продовжує шукати технічне рішення для її усунення.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін не погодились із ідеєю, що при закритті та відкритті нового електронного рахунку показники платника у СЕА ПДВ завжди повинні бути збережені. На думку ДПС та Мінфіну, коли рахунок у СЕА закривається у зв'язку з анулюванням реєстрації платника ПДВ, а згодом відкривається новий рахунок через повторну реєстрацію (без оспорення законності анулювання), наявні підстави для того, щоб реєстраційний ліміт починав обраховуватись з нуля.

Назва звіту

Надані рекомендації

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать виконання судових рішень, які зобов'язують ДПС/ДФС України (їх територіальні органи) скоригувати реєстраційний ліміт та/або інші показники платників ПДВ у СЕА ПДВ. ДПС України повинна мати практичну змогу оперативно скоригувати показники у СЕА ПДВ вручну, на підставі внутрішнього документу (наказу, висновку робочої групи тощо), складеного відповідними посадовими особами. Слід забезпечити виконання таких судових рішень у розумний строк (не більше місяця) після набрання ними законної сили, за умови, що судові рішення було надіслано судом до ДПС/ДФС України (його територіального органу) або вручено їхньому представникові.

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ

ДПС

Мінфін

Забезпечити вжиття всіх необхідних заходів (у тому числі організаційних та технічних), які забезпечать виконання судових рішень щодо скасування (зняття) арешту з реєстраційного ліміту чи коштів на електронному рахунку платника ПДВ у СЕА. Слід забезпечити виконання таких судових рішень у розумний строк (не більше 10 календарних днів) після набрання ними законної сили, за умови, що судові рішення було надіслано судом до ДПС/ДФС України (його територіального органу) або вручено їхньому представникові.

Якщо це необхідно для імплементації рекомендації, викладеної вище - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проєкт відповідних змін до Порядку № 569 або інших підзаконних нормативно-правових актів.

КМУ

ДПС

Мінфін

Забезпечити видачу обов'язкового для всіх територіальних органів ДПС листа-роз'яснення (або іншого подібного документу, як-то: методичні рекомендації, внутрішній порядок ДПС України тощо), та/або, за необхідності - розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України пакет змін до Порядку № 1165 (а Кабінету Міністрів України - затвердити їх), з метою уточнення та конкретизації переліку випадків, коли платники податків мають визнаватися такими, що відповідають пункту 8 Критеріїв ризиковості платників податків, які містяться у додатку 1 до Порядку № 1165 (зокрема, має бути уточнено, що цей пункт може застосовуватись лише за наявності ознак нереальності господарських операцій, по яким платник податків складав ПН/РК на покупців - платників ПДВ, тим самим надаючи їм можливість сформувати податковий кредит за рахунок ймовірно «схемного» ПДВ чи передати такий ймовірно «схемний» ПДВ третім особам).

КМУ

ДПС

Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін не погодились із позицією РБО стосовно того, що такі судові рішення повинні виконуватись безумовно, навіть якщо їх виконання потребує ручного втручання у алгоритми СЕА. На думку ДПС та Мінфіну, деякі судові рішення, зміст яких зводиться до необхідності збільшити реєстраційний ліміт всупереч формулі у ПКУ, неможливо виконати. Тому до виконання цього типу судових рішень і надалі застосовуватиметься індивідуальний підхід (їх опрацювання в рамках робочої групи ДПС). Там, де можливо виконати - вони будуть виконуватись (але ДПС не бере обов'язок виконувати їх максимум протягом місяця, як було запропоновано РБО). Там, де неможливо виконати - будуть направлятися до судів клопотання про роз'яснення, в разі відсутності роз'яснення - буде констатуватись неможливість виконання.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. з боку ДПС було повідомлено, що ДПС не бачить системності цієї проблеми і не готова встановлювати будь-яких чітких строків, в які повинні виконуватись ухвали про зняття арешту з реєстраційного ліміту та з рахунку у СЕА. Пояснюється ця позиція тим, що вказані ухвали зазвичай не направляються судами безпосередньо до ДПС (яка не є учасником кримінальних проваджень), тоді як до копій ухвал, отриманих від платників податків, доводиться ставитись із обережністю, через поширені випадки їх підробки. ДПС не вважає доречним нормативно встановлювати строк їх виконання у 10 днів, або інший строк, і пропонує РБО реагувати на конкретні індивідуальні випадки, коли розумні строки не дотримуються, зазначаючи, що ці випадки є порівняно рідкісними.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін не погодились із пропозицією уточнити п. 8 Критеріїв ризиковості та наполягли на необхідності збереження цим пунктом теперішньої гнучкості. ДПС вивчить можливість видачі листа-роз'яснення щодо особливостей застосування п. 8 Критеріїв, однак навряд чи це роз'яснення буде дуже конкретним та вичерпним, оскільки неможливо заздалегідь передбачити всі потенційні сценарії розвитку подій.

Назва звіту

Надані рекомендації

Забезпечити видачу обов'язкового для всіх територіальних органів ДПС листа-роз'яснення (або іншого подібного документу, як-то: методичні рекомендації, внутрішній порядок ДПС України тощо), та/або, за необхідності – розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України пакет змін до Порядку № 1165 (а Кабінету Міністрів України – затвердити їх), з метою визначення мінімальних стандартів мотивування (обґрунтування) рішень про відповідність Критеріям ризиковості. Має бути чітко визначено, що в таких рішеннях обов'язково зазначається така інформація: - з яких конкретно джерел отримана податкова інформація, на якій базується рішення; - про які ризикові господарські операції ця податкова інформація свідчить, з вказанням найменувань та податкових номерів контрагентів, періодів, видів господарських операцій, кодів Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності («УКТ ЗЕД») або кодів Державного класифікатора продукції та послуг («ДКПП»); - які конкретно ознаки вказують на ризиковість таких господарських операцій.

КМУ
ДПС
Мінфін

Забезпечити видачу обов'язкового для всіх територіальних органів ДПС листа-роз'яснення (або іншого подібного документу, як-то: методичні рекомендації, внутрішній порядок ДПС України тощо), та/або, за необхідності – розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України пакет змін до Порядку № 1165 (а Кабінету Міністрів України – затвердити їх), з метою визначення, що рішення Комісії регіонального рівня про відповідність Критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних платників податків підлягають оскарженню до ДПС України відповідно до статті 56 ПК України, і такі скарги розглядаються згідно з Порядком № 916, доки спеціальний порядок їх розгляду не буде визначено законом.

КМУ
ДПС
Мінфін

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - внести до Верховної Ради України законопроект, який передбачає внесення змін до пункту 56.23 статті 56 ПК України з метою прямо передбачити можливість адміністративного оскарження рішень про відповідність критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних платників податків у порядку, визначеному цим пунктом. Після внесення таких змін до ПК України – забезпечити внесення відповідних змін й до Порядку № 1165.

КМУ
ДПС
Мінфін

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - затвердити проект змін до Порядку № 1165 та/або Порядку № 1246, який передбачає встановлення строку, протягом якого ПН/ПК має бути зареєстрованою у ЄРПН на виконання судового рішення. Такий строк має бути реалістичним (дозволяти ДПС України забезпечити його неухильне дотримання) і не повинен перевищувати 15 календарних днів з дати набрання судовим рішенням законної сили. Після набрання чинності вказаними змінами всі випадки порушення вказаного строку мають ставати підставою для проведення у ДПС України службових перевірок та притягнення винних осіб до відповідальності.

КМУ
ДПС
Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: Додаткові вимоги щодо мотивування рішень про відповідність Критеріям ризиковості будуть запроваджені змінами до Порядку № 1165, які вже підготовлені та незабаром будуть прийняті. Точніше, вимоги до первинного рівня мотивування рішень залишаться такими ж самими, однак буде додано право платника запитати більш детальну інформацію, яка повинна надаватись протягом 5 роб. днів.

В процесі виконання

— коментарі: Процедура адміністративного оскарження рішень про відповідність Критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних планується запровадити шляхом внесення змін до п. 56.23 ПКУ (законопроект № 4101-д) та до Порядку № 1165.

В процесі виконання

— коментарі: Процедура адміністративного оскарження рішень про відповідність Критеріям ризиковості та про неврахування таблиць даних планується запровадити шляхом внесення змін до п. 56.23 ПКУ (законопроект № 4101-д) та до Порядку № 1165.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін попередньо погодилися розробити зміни до Порядку № 1246, які встановлять реалістичний строк виконання судових рішень (15 днів з дати надходження до ДПС судового рішення, за умови набрання ним законної сили). При цьому, однак, буде пропрацьована доцільність додаткового формулювання на зразок “у разі можливості його виконання”, щоб відсікти такі випадки як відсутність реєстраційного ліміту, анулювання реєстрації платника ПДВ та інші ситуації, коли виконати судові рішення неможливо. Після впровадження змін ДПС та Мінфін згодні сприймати випадки порушення цього нового строку, про які повідомлятиме РБО (крім випадків неможливості виконання судових рішень), як серйозну підставу для ініціювання дисциплінарних заходів щодо відповідальних співробітників.

Назва звіту

Надані рекомендації

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - внести до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до ПК України, який встановить право платника податків отримати з Державного бюджету України пеню на рівні 120 відсотків облікової ставки Національного банку України («НБУ»), встановленої на момент виникнення пені, за весь строк, протягом якого такий платник податків був протиправно позбавлений права на податковий кредит з ПДВ або зменшення своїх податкових зобов'язань з ПДВ, та на відповідне збільшення своєї суми реєстраційного ліміту у СЕА ПДВ, внаслідок протиправної відмови у реєстрації зупинених ПН/РК у ЄРПН. Пеня має нараховуватись з дня набрання чинності рішенням відповідної Комісії про відмову у реєстрації ПН/РК до дня, коли ПН/РК фактично зареєстровано у ЄРПН на підставі судового рішення.

КМУ
ДПС
Мінфін

Відкликати лист ДФС України від 29.11.2017 року № 35/99-99-11-04-04-18, лист Мінфіну від 08.11.2017 року № 11310-09-10/30469 а також інші чинні документи роз'яснювального або довідково-інформаційного характеру, в яких заперечується безспірність податкового кредиту з ПДВ по ПН/РК, зареєстрованим у ЄРПН у період функціонування СМКОР.

Видати новий лист-роз'яснення - а також внести відповідні зміни до підзаконних нормативних актів та внутрішніх актів ДПС України (зокрема, Порядку № 543, або його більш пізнього аналогу) - в якому визнати, що за результатами податкових перевірок не може бути зменшено податковий кредит платника податків з ПДВ, підтверджений ПН/РК, зареєстрованою у ЄРПН у період функціонування СМКОР.

ДПС
Мінфін

Розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України, а Кабінету Міністрів України - внести до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до ПК України, який доповнить ПК України нормою, яка встановить, що сума податкового кредиту з ПДВ, підтверджена ПН/РК, зареєстрованими у ЄРПН у період дії пункту 201.16 ПК України, не може бути зменшена контролюючим органом за результатами перевірок, за винятком прямо встановлених ПК України випадків (до яких, якщо такі будуть визначені, на думку Ради, може належати випадок встановлення складу кримінального правопорушення у діяннях осіб, причетних до складання, реєстрації або отримання таких ПН/РК, а також до оформлення первинних документів по господарським операціям, яких стосуються відповідні ПН/РК).

КМУ
ДПС
Мінфін

Завершити наповнення Тимчасового реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування, поданих до 1 лютого 2016 року, за якими станом на 1 січня 2017 року ПДВ не відшкодовано;

Забезпечити закладення до проекту Державного бюджету України на 2021 рік (та, в разі необхідності - на наступні роки), поданого до Кабінету Міністрів України, сум видатків, необхідних для виплати вищевказаних сум бюджетного відшкодування (а Кабінету Міністрів України - забезпечити збереження цих видатків у проекті Державного бюджету України, який буде подано до Верховної Ради України).

КМУ
ДПС
Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ДПС та Мінфін відхилила цю рекомендацію у зв'язку з її обтяжливостю для бюджету, а також через те, що такі ситуації не завжди призводять до понесення збитків саме певною стороною відносин (постачальником або покупцем), і розмір цих збитків буває різним залежно від низки обставин. Тому, на думку ДПС, концепція безумовної сплати пені в цій ситуації не застосовна, а повинна застосовуватись концепція відшкодування шкоди, якщо її розмір доведено. Право на подання відповідних позовів до загальних судів існує й так (загальна норма ЦКУ), і поодинокі випадки її застосування трапляються, однак часто платники й самі не можуть довести в суді, що понесли шкоду.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ці органи повідомили, що не згодні із пропозицією Ради, та продовжують розуміти абзаци 2 і 3 пункту 201.10 статті 201 ПКУ - норму про безумовність податкового кредиту в умовах роботи СМКОР - як таку, що все ж не виключає можливості оскарження податкового кредиту за результатами податкової перевірки. Тому відкликати листи, в яких висловлена ця позиція, та видавати новий лист із принципово відмінною позицією - органи не будуть. Ймовірно, замість листа ДПС 2017-го року, в якому заперечується безумовність податкового кредиту, буде видано новий, в якому це питання буде описано дещо по-новому, з урахуванням накопиченого досвіду (наприклад, буде зазначено, що податковий кредит не може зменшуватись в рамках контрольно-перевірочної роботи у зв'язку з зауваженнями власне до оформлення ПН та інших первинних документів, якщо не йдеться про випадки, коли інформація в ПН є недостовірною і реального вчинення господарської операції не вбачається). Однак докорінної зміни підходу до даного питання не слід очікувати.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. ці органи повідомили, що не бачать сенсу ініціювати внесення змін до ПКУ, яким коригувати норму щодо безумовності кредиту (наприклад, чітко встановлювати вичерпний перелік винятків з цієї безумовності). З боку ДПС було пояснено, що чітко та вичерпно прописати перелік винятків з загального правила щодо безумовності кредиту - практично неможливо. Крім того, на думку ДПС та Мінфіну, запровадження та практична імплементація правила про безумовність кредиту у широкому розумінні цього слова пов'язані із занадто високими ризиками для бюджету. На їхню думку, проходження ПН через СМКОР (і навіть через Комісію) не передбачає настільки глибокого аналізу господарської операції, як той, що виконується під час податкової перевірки. Тому "друга лінія оборони" у вигляді податкових перевірок все ще потрібна для цілей ефективного податкового контролю.

Не розпочато

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. учасники обговорення досягли спільного розуміння того, що питання відшкодування за Тимчасовим реєстром потребує політичного рішення та виділення для цієї мети коштів. Питання наразі не вирішується, оскільки, по-перше, відсутні виділені на цю мету кошти (особливо враховуючи ситуацію із COVID у 2020 році), по-друге - є великі питання до законності формування деяких сум відшкодування, однак перевірити їх вже неможливо через давність. Про перспективи вирішення цього питання наразі говорити складно.

Назва звіту

Надані рекомендації

Забезпечити коригування технічних налаштувань ІТС «Податковий блок» та інших автоматизованих систем у такий спосіб, щоб відомості про узгодження сум бюджетного відшкодування за результатами судового оскарження вносились до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування ПДВ невідкладно після набрання законної сили відповідним судовим рішенням, незалежно від його касаційного оскарження (окрім випадків, коли суд касаційної інстанції своєю ухвалою зупинив дію або виконання судового рішення).

ДПС
Мінфін

Розробити зміни до Закону про ЄСВ (а також Інструкції №449 і Порядку №435 у відповідній частині), направлені на забезпечення практичної можливості списання суми недоїмки з єдиного внеску, а також нарахованих на неї штрафних санкцій і пені, фізичним особам-підприємцям, які станом на дату набрання чинності Законом №592 включили відомості про себе до ЄДР та внесли запис про припинення діяльності (тобто вчинили окремі дії, встановлені пунктом 9-15 розділу VIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону про ЄСВ, однак станом на дату набрання чинності Законом №592 мають неузгоджені суми недоїмки з ЄСВ, яка виникла у період з 1 січня 2017 року по дату реєстрації припинення діяльності).

ДПС
Мінфін

Розробити зміни до Закону про ЄСВ (а також Інструкції №449 і Порядку №435 у відповідній частині), направлені на скасування правових підстав для нарахування податковим органом сум єдиного внеску за червень-серпень 2020 року особам, які скористалися механізмом, встановленим пунктом 9-15 розділу VIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону про ЄСВ, та отримали позитивне рішення про повне чи часткове списання нарахованих після 1 січня 2017 року сум недоїмки, а також штрафів і пені.

ДПС
Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. з боку ДПС отримані пояснення, виходячи з яких ця рекомендація по суті вже виконана. За поточним Реєстром відшкодування наразі здійснюється своєчасно. В разі судового оскарження ППР – суми виплачуються після набрання законної сили судовим рішенням, незалежно від касаційного оскарження, якщо тільки Верховний Суд не виносить ухвалу про зупинення виконання або дії оскаржуваного рішення. Некоректні алгоритми Реєстру, які раніше перешкоджали виплаті відшкодування під час касаційного оскарження – виправлені. Вищевказане буде підтверджено листом ДПС України у відповідь на звернення Ради, у разі його направлення.

Виконано

— коментарі: Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2" від 04 грудня 2020 року №1072-ІХ, що набрав чинності 10 грудня 2020 року, пункт 9-15 Закону про ЄСВ було викладено у новій редакції. Нова редакція цієї норми передбачає, зокрема, що заяви про списання сум недоїмки, а також штрафів і пені, можуть подавати як особи, які станом на дату подання заяви про списання недоїмки є платниками ЄСВ, зазначеними у пункті 4 частини 1 статті 4 Закону про ЄСВ (крім фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), так і ті, що у період з 1 січня 2017 року до дати подання заяви вважалися такими платниками. Відповідно до консультації ДПС України, що міститься у Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі "ЗІР" (категорія 201.04), особам, які у строк до 31 серпня 2020 року уже зверталися до податкових органів із заявами про списання недоїмки, не потрібно звертатися із відповідною заявою повторно, - контролюючі органи проведуть списання на підставі документів, які були подані раніше.

Виконано

— коментарі: Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2" від 04 грудня 2020 року №1072-ІХ, що набрав чинності 10 грудня 2020 року, пункт 9-15 Закону про ЄСВ було викладено у новій редакції. Нова редакція цієї норми передбачає списання сум недоїмки, штрафних санкцій та пені, нарахованих за період з 1 січня 2017 року до 1 грудня 2020 року. Водночас, заяви на списання недоїмки подаються до 1 березня 2021 року. При цьому, лише 1 січня 2021 року набрали чинності зміни до пункту 2 частини 1 статті 7 Закону про ЄСВ, внесені Законом України "Про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" щодо усунення дискримінації за колом платників" від 13 травня 2020 року №592-ІХ, відповідно до яких ФОП на загальній системі оподаткування, який не отримав дохід (прибуток) у звітному періоді, має право, а не обов'язок, сплатити ЄСВ за себе у такому періоді. Більше того, якщо на такого ФОП поширюються норми Закону України "Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2" 4 грудня 2020 року №1071-ІХ, вимога про сплату "мінімального" єдиного внеску з 1 по 31 грудня 2020 року не застосовується (пункт 9-16 розділу VIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону). Отже, тільки у виключних випадках, - якщо особи, які бажають отримати списання недоїмки із ЄСВ, припинили свою державну реєстрацію як підприємці після 1 грудня 2020 року, і на них не поширюється дія пункту 9-6 розділу VIII Закону про ЄСВ, - податковий орган залишається вправі вимагати погашення недоїмки з ЄСВ за грудень 2020 року (1 100,00 грн.).

Назва звіту

Надані рекомендації

Розробити зміни до Закону про ЄСВ (а також Інструкції №449 і Порядку №435 у відповідній частині), направлені на зміну правового статусу вимоги про сплату боргу (недоїмки) з єдиного внеску і присвоєння їй характеристик податкового повідомлення-рішення (передбачивши, серед іншого, можливість оскарження не лише розрахунку суми недоїмки, а й самої вимоги як такої, і що її скасування в адміністративному чи судовому порядку має наслідком списання відповідних сум недоїмки).

ДПС
Мінфін

Розробити зміни до Закону про ЄСВ (а також Інструкції №449 і Порядку №435 у відповідній частині), направлені на встановлення юридичних наслідків затягування контролюючим органом часу винесення вимог про сплату боргу (недоїмки) та рішень про застосування штрафних санкцій і нарахування пені за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) єдиного внеску.

ДПС
Мінфін

Внести зміни до Порядку №435 в частині:

запровадження механізму для самостійного виправлення платниками єдиного внеску помилок щодо розміру грошових показників, задекларованих у звіті про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску; передбачення можливості та встановлення порядку відкликання звіту з ЄСВ, поданого особою, яка має пільгу з його сплати

Мінфін

Внести зміни до Інструкції №449 щодо встановлення обов'язку додавати детальний розрахунок суми недоїмки з єдиного внеску до складеної податковим органом вимоги, що надсилається (вручається) юридичним і фізичним особам.

Мінфін

Привести порядок розгляду контролюючими органами скарг на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і на рішення про нарахування пені та накладення штрафу у відповідність до вимог Закону про ЄСВ і узгодити його із Порядком №916.

Мінфін

Розробити проєкт змін до ПК України, направлених на уточнення правил застосування максимальної ставки єдиного податку (пункт 293.7 статті 293 ПК України).

ДПС
Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: Пропозицію Ради не було підтримано зі сторони Мінфіну та ДПС України. Пояснюється це тим, що зміна правового статусу неможлива, оскільки ЄСВ не є податком, а соціальним внеском, який потім повертається платникам у вигляді соціальних виплат; крім того, по ЄСВ відсутні строки позовної давності.

Не розпочато

— коментарі: З точки зору Мінфіну та ДПС України, це питання уже врегульоване. Це пояснюється тим, що наразі платник податків може перевірити стан розрахунків з бюджетами у електронному кабінеті платника податків. Також ДПС України для своєчасного інформування платників податків про стан розрахунків з бюджетами запущено Taxsevicebot. Разом з цим, варто відзначити, що відповідна проблема існувала здебільшого для "сплячих" ФОП, яким нараховувалась недоїмка з ЄСВ, про яку вони не здогадувалися роками. Втім, з огляду на "запущену" у 2020 році кампанію по списанню недоїмки з ЄСВ для таких осіб, відповідна рекомендація може бути згодом визнана не актуальною за умови, що скарги цього типу не надходять до Ради.

Не розпочато

— коментарі: 15 грудня 2020 року Мінфіном був прийнятий наказ №773, яким було затверджено новий Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску. Наразі цей наказ не опублікований на офіційному вебсайті zakon.rada.gov.ua. Вказаним вище нормативно-правовим актом запроваджується "єдина" звітність із ПДФО, ВЗ та ЄСВ для окремих категорій платників ЄСВ (роботодавців). Розділ V наказу присвячений порядку проведення коригувань і встановлює, зокрема, такі правила: • коригування поданого і прийнятого Розрахунків проводяться на підставі самостійно виявлених платником помилок, а також на підставі повідомлень про помилки, виявлені контролюючим органом; • у разі необхідності проведення коригувань Розрахунку з типом "Звітний" до закінчення строку його подання подається Розрахунок з типом "Звітний новий"; • у разі необхідності проведення коригувань Розрахунку з типом "Звітний новий" до закінчення строку його подання подається Розрахунок з типом "Звітний новий"; • розрахунок з типом "Уточнюючий" подається після закінчення строку подання розрахунку з типом "Звітний" та/або "Звітний новий". Уточнюючий Розрахунок може подаватися як за звітний період, так і за попередні періоди. Разом з цим, слід наголосити, що відповідна рекомендація Ради в основному стосувалась ФОП, які сплачують ЄСВ за себе й допустили помилку у поданій звітності. Описані вище законодавчі зміни не поширюються на таких осіб.

В процесі виконання

— коментарі: ДПС України висловлено пропозицію, що до Інструкції №449 можуть бути додані положення щодо можливості платників податків здійснювати перевірку стану розрахунків з бюджетами в електронному кабінеті платника податків. Станом на кінець листопада 2020 року Мінфін очікував на редакцію відповідної пропозиції від ДПС України. Чи була така редакція запропонована - станом на початок січня 2021 року Раді не відомо.

В процесі виконання

— коментарі: Раду було повідомлено, що з метою уніфікації термінів оскарження та термінів розгляду скарг платників податків та платників ЄСВ наразі в ДПС опрацьовуються відповідні зміни до наказу Мінфіну №1124. Текст таких змін Раді не відомий станом на початок січня 2021 року.

В процесі виконання

— коментарі: За результатами обговорення у листопаді 2020 року Мінфін та ДПС України погодилися опрацювати можливість внесення редакційних змін в ПКУ з метою однозначного тлумачення норми, в тому числі - розглянути можливість запровадження механізму відповідного повідомлення про місце здійснення підприємницької діяльності. Станом на початок січня 2021 року Раді не відомі будь-які подальші напрацювання з цього питання.

Назва звіту

Надані рекомендації

Розробити проєкт змін до ПК України, направлених на скасування відповідальності у вигляді втрати права перебування на спрощеній системі оподаткування у випадку отримання доходу від діяльності за кодами КВЕД, які містяться у ЄДР, проте не відображені у реєстрі платників єдиного податку (підпункт 7 підпункту 298.2.3 пункту 298.2 статті 298 ПК України).

ДПС
Мінфін

Створити робочу групу для цілей перегляду існуючого підходу до встановленої у ПК України міри відповідальності за неправомірне перебування платника на спрощеній системі оподаткування.

Мінфін

Державній податковій службі України - Видати лист-роз'яснення щодо наступних сфер (питань) операцій, які не мають розумної економічної причини (ділової мети): і. викласти детальні роз'яснення щодо критеріїв, які застосовуються для встановлення операцій які не мають розумної економічної причини (ділової мети), ii. привести приклади з обґрунтуванням підходу податкового органу щодо відсутності розумної економічної причини (ділової мети) у відповідних операціях.

Міністерству фінансів України - Видати лист-роз'яснення або узагальнюючу податкову консультацію, які б роз'яснювали методологію застосування положень ПК України з перерахованих вище питань.

ДПС
Мінфін

Державній податковій службі України - Видати лист-роз'яснення щодо наступних сфер (питань) авансового внеску з податку на прибуток під час виплати дивідендів: і. підтвердити правильність використання платниками податків реального об'єкту оподаткування податком на прибуток за IV квартал звітного року, ii. спростувати використання умовного об'єкту оподаткування, який повинен одержуватись шляхом ділення об'єкта оподаткування за весь рік на 12 та множення на 3 (як передбачено наявними листами ДПС України).

Міністерству фінансів України - Видати лист-роз'яснення або узагальнюючу податкову консультацію, які б роз'яснювали методологію застосування положень ПК України з перерахованих вище питань.

ДПС
Мінфін

Державній податковій службі України - Видати лист-роз'яснення щодо наступних сфер (питань) обліку курсових різниць по валютним зобов'язанням: і. викласти чіткі критерії для з'ясування того, чи є компанії-нерезиденти дочірнім, або асоційованим, або спільним підприємством, так само як філією, представництвом або іншим підрозділом компаній-позичальників, ii. навести перелік критеріїв (не вичерпний), які доводять, що зобов'язання перед нерезидентами за договорами позики було таким, погашення якого не планувалося.

Міністерству фінансів України - Видати лист-роз'яснення або узагальнюючу податкову консультацію, які б роз'яснювали методологію застосування положень ПК України з перерахованих вище питань.

ДПС
Мінфін

Статус виконання

В процесі виконання

— коментарі: Пропозиція не підтримана Мінфіном та ДПС України. На їхню думку, існуюча норма ПКУ є запобіжником мінімізації сплати податків та зловживань спрощеною системою оподаткування. Крім того, оскільки підприємницька діяльність – це самостійна, систематична, на власний ризик діяльність з метою отримання прибутку, підприємець має заздалегідь планувати свою діяльність та вносити відповідні коди КВЕД.

В процесі виконання

— коментарі: На думку Мінфіну та ДПС України, в Україні дії безпрецедентно лояльна спрощена система оподаткування, яка обґрунтовано збалансована жорсткими мірами відповідальності, що нині існують. При цьому, найбільш суттєвими для підприємців є "задавнені" правопорушення, які своєчасно податкові органи не в змозі виявляти через запроваджений в Україні мораторій на перевірки МСП.

Не розпочато

— коментарі: Практика застосування «ділової мети» поки вкрай обмежена (через карантинні обмеження, у тому числі, заборона на проведення планових податкових перевірок). Тому роз'яснення можуть бути надані після появи суперечливих індивідуальних податкових консультацій або судової практики. Крім того, запропоновано зміни до ПКУ щодо ділової мети, які дещо обмежують сферу застосування (законопроект №4065, який 17.12.2020 р. був прийнятий ВРУ).

В процесі виконання

— коментарі: Таке тлумачення авансового внеску пов'язано з буквальним тлумаченням норм ПКУ. Роз'яснення можуть бути надані після появи суперечливої судової практики.

Виконано

— коментарі: По дисконтуванню внесено зміни в НП(С)БО. У липні 2020 р. МінФін опублікував інформаційне повідомлення стосовно дисконтування.

Назва звіту

Надані рекомендації

Державній податковій службі України - Видати лист-роз'яснення щодо наступних сфер (питань) переведення боргу в капітал та збільшення власного капіталу компанії-боржника за рахунок додаткових внесків: і. підтвердити, що підприємства, які застосовують у своїй діяльності МСФЗ, можуть визнавати свої зобов'язання погашеними у випадку, якщо кредитор (який не є пов'язаною особою) простив наявний борг; ii. при цьому, однак, зробити застереження, що:

- відповідне зменшення зобов'язання впливатиме на дохід підприємства лише у тому разі, якщо кредитор у такому зобов'язанні є третьою особою, а не власником (учасником, акціонером) відповідного боржника; та що
- розмір частки власника, а також отримані взаємні права вимоги (на повернення коштів, отримання дивідендів тощо) не мають мати значення при застосуванні цього критерію.

Міністерству фінансів України - Видати лист-роз'яснення або узагальнюючу податкову консультацію, які б роз'яснювали методологію застосування положень ПК України з перерахованих вище питань.

ДПС
Мінфін

З метою приведення у відповідність з нормами Закону № 466-IX внести зміни до Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України № 524 від 2 червня 2015 року, які б містили виключний перелік випадків, які підпадають під поняття «технічна помилка», як підстави для коригування плану-графіка для цілей застосування статті 77.2 ПК України. Такий перелік не повинен розширювати повноваження податкових органів.

Мінфін

Встановити для Державної податкової служби України щорічний KPI для вимірювання якості ризик-орієнтованого підходу. KPI повинен вимірювати співвідношення між кількістю планових та позапланових (за ініціативи податкової) перевірок платників у звітному періоді та передбачати поступове збільшення кількості планових перевірок та зменшення позапланових.

Мінфін

Надати можливість платникам, представникам Ради бізнес-омбудсмена, Міністерства фінансів України, контролюючих органів на місцях та інших органів влади брати участь у розгляді матеріалів скарг в тому числі і у режимі телеконференції або відеоконференції. Для цього: Міністерству фінансів України – забезпечити внесення відповідних змін до Порядку оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 21 жовтня 2015 р. № 916. Державній податковій службі України – реалізувати відповідну технічну можливість.

ДПС
Мінфін

Довести до ДПС України нові KPI, які вимірюватимуть результати розгляду заперечень платників на акти перевірки. При цьому Державній податковій службі України забезпечити (1) збір максимальної кількості відповідних даних, в тому числі імена та прізвища посадових осіб контролюючих органів, які систематично приймають необґрунтовані рішення; (2) оприлюднення ключових показників таких статистичних даних на сайті ДПС України.

Мінфін

Довести до ДПС України нові KPI в частині адміністративного оскарження для кожного залученого департаменту окремо та, відповідно, оцінювати результати їх роботи та виконання KPI в цій частині окремо. Відповідна статистика повинна у повному обсязі регулярно оприлюднюватися на офіційному веб-сайті ДПС України.

Мінфін

Статус виконання

Виконано

— коментарі: МінФін надавав відповідь ДПСУ, що позику неможливо перевести в капітал.

В процесі виконання

— коментарі: В ході обговорення з Мінфіном та ДПС у грудні 2020 р. були отримані коментарі, згідно з якими визначити виключний перелік імовірних технічних помилок не видається можливим. Були, зокрема, підтверджені побоювання Ради про те, що технічною помилкою буде також вважатися оновлення податкової інформації стосовно платника податків. Таким чином, імовірність того, що податкова буде широко трактувати поняття «технічна помилка», є досить високою.

В процесі виконання

— коментарі: На думку Мінфіну, відсутня необхідність встановлення будь-яких нових KPI для ДПС.

В процесі виконання

— коментарі: На думку Мінфіну, відсутня необхідність закріплення відповідної процедури шляхом внесення змін до Порядку 916. Інформація Ради про те, що велика кількість скаргників Ради якраз підтримує розгляд матеріалів скарг у режимі телеконференції, до уваги взята не була. Разом із тим, Раді було підтверджено, що відповідна процедура буде закріплена, якщо ДПС України буде зобов'язано її запровадити законом (зокрема, законом про адміністративну процедуру).

В процесі виконання

— коментарі: На думку Мінфіну, відсутня необхідність встановлення будь-яких нових KPI чи перегляду існуючих.

В процесі виконання

— коментарі: На думку Мінфіну, відсутня необхідність встановлення будь-яких нових KPI чи перегляду існуючих.

Назва звіту

Надані рекомендації

Затвердити оновлений склад Експертної ради зі збереженням того співвідношення представників державних органів, бізнес-асоціацій та експертного середовища, який наявний у теперішньому складі. Призначити на одну з адміністративних посад у Експертній раді (одного з заступників голови тощо) особу, для якої організація роботи Експертної ради належатиме до числа основних посадових обов'язків і яка матиме достатні повноваження для організації її ефективної роботи.

Провести інвентаризацію питань, які потребують видачі УзПК (на основі пропозицій, які надходили від членів Експертної ради та інформації з інших джерел про актуальні проблеми у сфері оподаткування), за наслідком якої скласти та довести до відома членів Експертної ради план роботи Мінфіну з видачі УзПК. Такий план має містити, серед іншого, перелік всіх проєктів УзПК (тем для УзПК), які Мінфін планує опрацювати, із встановленням їхньої пріоритетності (при визначенні якої має враховуватись думка членів Експертної Ради), черговості розгляду та строків розгляду. Такий план у подальшому має регулярно оновлюватись або змінюватись новим планом на наступний період (наприклад, квартал або півріччя).

Збільшити частоту засідань Експертної Ради, довівши її, як мінімум, до показника, визначеного пунктом 11 Положення про Експертну раду з питань підготовки узагальнюючих податкових консультацій при Міністерстві фінансів України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20 листопада 2017 року № 948 ("Засідання Експертної Ради проводяться за потреби, але не рідше одного разу на квартал").

Збільшити кількість проєктів УзПК, які обговорюються та ставляться на голосування на кожному засіданні Експертної ради, як мінімум до 5.

Більш широко застосовувати практику заочного опрацювання проєктів УзПК шляхом обміну правками та коментарями та проведення голосування у електронній формі у проміжку часу між засіданнями Експертної ради.

Мінфін

Встановити спеціальний порядок подання і розгляду органами ДПС звернень платників податків щодо коригування облікових показників ІКП, які платник податків вважає помилковими;

Зобов'язати контролюючий орган у відповідь на таке звернення платника податків протягом визначеного строку відкоригувати відповідні спірні дані ІКП або письмово обґрунтувати їх коректність;

Встановити процедуру оперативного та безумовного коригування ІКП на виконання судових рішень, які прямо стосуються спірних даних ІКП (наприклад – визнають безпідставність нарахування податкового зобов'язання, яке відображається в ІКП як борг), – включно з тими, резолютивна частина яких прямо не зобов'язує контролюючий орган здійснити таке коригування.

Мінфін

Статус виконання

Виконано

— коментарі: Експертна рада, оновлений склад якої затвердили 23 червня 2020 року, відновила повноцінну роботу та за останній квартал (жовтень-грудень 2020 р.) провела 4 засідання. 5 січня 2021 року Мінфін затвердив першу УзПК щодо окремих питань оподаткування ПДВ операцій з постачання програмної продукції. Це перша податкова консультація, видана після перерви в півтора роки. 12 січня 2021 року Експертна Рада провела позачергове засідання та проголосувала за другу УзПК, яка наразі очікує затвердження та оприлюднення Мінфіном. На 26 січня 2021 року призначено нове засідання, на якому може бути схвалена третя УзПК.

В процесі виконання

— коментарі: МінФін та ДПСУ категорично проти запровадження запропонованої процедури коригування, оскільки вважають, що судові рішення, які зобов'язують внести зміни до ІКП такими, які неможливо виконати (на прикладі справ про введення тимчасової адміністрації в банки). ДПС України вживаються заходи щодо виконання судових рішень через механізм обговорення і прийняття протокольного рішення Робочою групою щодо виконання судових рішень. Вказаний підхід не мають намір змінювати.